

Leiðbeining til lærarar

Spanskt

C-stig

Krøvini til lærugreinina spanskt – C-stig eru ásett í námsætlanini í sponskum og í stöðisnámsætlanini. Í hesi leiðbeiningini eru frágreiðingar um nøkur av hesum settu krøvum. Sitat úr galdandi námsætlanum eru markað við skáksskrift.

Tilhoyrandi skjøl

- Námsætlan – Spanskt C-A
- Stöðisnámsætlan
- Leistur – eftirmeting og afturboðan
- Leistur – lestrarætlan fyri lærugrein
- Leistur – undirvísingargongd

Innihaldsyvirlit

1. Kjarnaøki.....	3
1.1. Talaða málið	3
1.2. Skrivaða málið.....	4
1.3. Málkunnleiki	5
1.4. Mentan og samfelag	5
2. Førleikamál	6
2.1. Faklig førleikamál – lurtifatan.....	6
2.2. Faklig førleikamál – lesifatan.....	7
2.3. Faklig førleikamál – taluførleikar.....	7
2.4. Faklig førleikamál – skriviførleikar	8
2.5. Faklig førleikamál – málfatan	8
2.6. Faklig førleikamál – mentanarfatan	9
3. Eftirmering og próvtøka	9
3.1. Eftirmering og afturboðan	9
3.2. Støðumet, ársmet og royndarmet.....	10
3.3. Munnlig próvtøka á C-stigi	10
3.3.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á C-stigi.....	12
3.3.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka.....	13
4. Ársætlan og undirvísingargongdir	13

1. Kjarnaøki

Spanskt á C-stigi hefur fyra ymisk kjarnaøki. Økini umskarast og virka fyri ein stóran part saman í undirvísingini

- *Talaða málið*
- *Skrivaða málið*
- *Málkunnleiki*
- *Mentan og samfelag*

Spanskt C-A

Kjarnaøkini umskarast, soleiðis at skilja, at flestu tekstir og arbeiðshættir hava eyðkenni frá meira enn einum kjarnaøki. Tískil verður fyri tað mesta arbeið á fleiri kjarnaøkjum samstundis, hóast denturin kann liggja á ávísnum kjarnaøki.

Mælt verður til, at næmingarnir í sponsum C til samans lesa tað, sum svarar til umleið 5-10 síður av ótillagaðum normalsíðuteksti umframt byrjanarskipan og margháttadir tekstir. Síðutalið er leiðbeinandi, soleiðis at skilja, at tað ikki er ætlanin, at lærarar skulu telja allar síður og uppgeva síðutøl í undirvísingarfrágreiðingunum. Síðutalið er í sjálvum sær ikki avgerandi fyri, hvussu nógv tíð verður brúkt til undirvísing og arbeiði við ymsu tekstunum, og rúm skal eisini vera fyri at arbeiða við margháttaðum tekstum, sum ikki hava síðutøl.

Meginpartin av árinum verður ofta undirvíst í einari byrjanarskipan og teimum evnum, sum hon fevnir um. Eftir hetta kann arbeið vera við umleið 1-2 høvuðsevnum, t.d. gerandisevnum sum: kærleiki, familja, ungdómur, tónleikur o.s.fr.

1.1. Talaða málið

Kjarnaøkið talaða málið snýr seg í sponsum um, at næmingurin mennir sínar samskiptisførleikar í sponsum. Hetta kjarnaøkið fevnir tí um at lurta, tosa og leggja fram í ymskum felagsligum høpi. Í undirvísingini skal tí hugt verða at ymskum samskiptissnildum og ymskum lurti- og taliháttum. Umráðandi er, at tosað verður í størst møguligan mun á sponsum máli í undirvísingini.

Spanskt C-A

Høvuðsdentur verður lagdur á kommunikativa partin, har næmingarnir fáa møguleika at ognar sær sponsk orð og hugtøk, sum stuðla undir virkisfæri, t.e. funktionalitet.

Undirvísingin eigur sostatt at geva næmingunum eitt grundleggjandi virkisfært orðfeingi til at tosa og skriva um almenn og gerandislig evni, samstundis sum tey læra ítøkilig orð til at greiða frá og umrøða evni og tekstir, sum arbeið verður við í undirvísingini.

1.2. Skrifaða málið

Kjarnaekið skrifaða málið snýr seg um, at næmingurin mennir sínar lesi- og skriviførleikar í sponsum. Hetta kjarnaekið fevnir um at lesa, fata og skriva við støði í ymiskum tekstsløgum úr spanskum økjum. Í hesum sambandi verður arbeitt við ymiskum lurti- og lesiháttum og hóskandi hjálparmiðlum. Kjarnaekið skrifaða málið snýr seg sostatt eisini um stigvíst at víðka um orðfeingið, umframt viðgerð av tekstum, og er á tann hátt eisini við til at stuðla upp undir talaða málið.

Spanskt C-A

Fyri at røkka teimum fakligu førleikamálunum, sum er sett í lærugreinini, skulu næmingarnir arbeiða við einum úrvali av ótillagaðum modernaðum spanskum tekstsløgum, sum snúgva seg um týðandi mentanar- og samfelagsviðurskipti í spanskum økjum. Modernaðir tekstir eru tekstir frá 20. og 21. øld. Ótillagaðir tekstir eru:

Ótillagaðir tekstir

- Tekstir, tekstabrot ella styttingar av tekstum, har víst verður til høvundar og/ella keldur
- Tekstir, skrivaðir við undirvísing fyri eyga, sum ikki víkja frá autentiskum sponsum
- Lættlesiligir tekstir á einum torleikastigi, sum fevnir um minst 2500 orð
- Umsetingar til spanskt úr minnilutamálum í spanskum økjum og umsetingar av latinolitteraturi, t.e. skrivað á enskum av upprunaliga spanskum høvundum
- Ævintýr, sagnir og halgisögur, skrivaðar á spanskum

Tekstir av omanfyrynevndu sløgum, sum hava glosur knýttar at, verða somuleiðis mettir sum ótillagaðir.

Støði verður tikið í víðkaða teksthugtakinum, t.e.:

Víðkað teksthugtak

“Tekstur er ein og hvør frásøgn ella samanhangið sekvensur, ið er tongdur at einum ávísuðum øki, og sum í arbeiðinum við eini uppgávu gevur høvi til málsligt virksemi” (umsett úr Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog (CEFR)).

Við teksti verður sostatt meinað við eina røð av tekstsløgum og miðlum: skrivað og talgilt; visuelt og auditivt. Undirvísingin eigur tí ikki einans at byggja á skrivaðan tekst, men fevna um eitt breitt úrval av analogum og talgildum tekstum, herímillum eisini filmsbrot, ljóðbrot og myndir.

Skrivliga arbeiðið eigur at verða skipað soleiðis, at avrikini avspegla torleikastigið í undirvísingini hvat viðvíkur longd, máli og innihaldi. Á henda hátt er ein natúrlig progressión í skrivliga arbeiðinum.

1.3. Málkunnleiki

Kjarnaækið málkunnleiki snýr seg um, at næmingurinn gjøgnum tekstir og samskipti fær innlit í og lærir seg grundleggjandi spanskar ljóðreglur, bendingar og setningsbygnað, umframt at komið verður inn á semantikk í fremmandamásligum høpi. Grundleggjandi kunnleiki til ein málbygnað styrkir samskiptisfærleikan og mennir málfatan næminganna sum heild.

Spanskt C-A

Undirvísingin í mállæru eigur í størstan mun at verða tongd at arbeiðinum við øðrum partum av undirvísingini, til dæmis tekstlesnaði og munnligum og skrifligum samskipti, soleiðis at næmingarnir læra mállæru í veruligum samanhangum og støðum, har málið verður nýtt í verki.

Grundleggjandi morfologi og syntaksur í spanskum eigur at vera partur av undirvísingini á tann hátt, at næmingarnir nýta málið aktivt í talu og á skrift og læra at kenna aftur og umseta einfaldar mállæruligar konstruktiónir. Næmingarnir skulu læra um ljóðreglur í tann mun, at framburður órógvar merkingina sum minst. Í sambandi við semantikk verður merking sett í ávísar samhangir, t.e. hvat orð og setningar merkja í ávísam støðum.

Málkunnleiki snýr seg eisini um, at næmingarnir verða tilvitaðir um egnan læringartørv, og hvussu ymiskar snildir og amboð kunnu vera við til at menna tann partin av spanska málinum, sum næmingurinn hevur tørv á at styrkja. Hetta kunnu vera snildir sum t.d. lurti-, lesi- og samskiptissnildir, ella við at vísa á tilfar, filmar/seriur, fremmandamálsforrit, tónleik og annað, har næmingarnir sjálvir kunnu menna spanska málið.

1.4. Mentan og samfelag

Kjarnaækið mentan og samfelag snýr seg um, at næmingurinn fær eina tilvitaða fatan av mentan og samfelag í londunum, har spanskt er høvuðsmál. Í hesum kjarnaæki verður sostatt arbeitt við hóskaði evnum, sum eyðkenna mentan og samfelag í spanskum londum og økjum. Undirvíst verður tí í einum breiðum úrvali av tekstum á ymiskum torleikastigum um gerandislig, mentanarlig og samfelagslig evni. Týðandi mentanarlig og samfelagslig viðurskipti í spanskum máløkjum verða tikið við í undirvísingina.

Spanskt C-A

Undirvísingin eigur at byggja á eitt breitt mentanarhugtak. Tað vil siga, at næmingarnir gjøgnum undirvísingina skulu fáa innlit í, at har finst ikki ein homogen spanskum mentan, men at talan er um mentanarligt fjølbroytni og ymiskleika.

Við at menna fremmandamálsfærleika næminganna og teirra kunnleika til onnur lond hevur undirvísingin í fremmandamáli ein miðsavnandi leiklut í menningini av tvørentanarligum færleikum.

Ein breið fatan av mentanini hjá øðrum, eins væl og egnari mentan, verður ment gjøgnum fremmandamálið, herímillum gjøgnum evni og spansk-mæltar tekstir, sum snúgva seg um mentanarligar og samfelagsligar umstøður í spansk-mæltum økjum. Í hesum sambandi er viðkomandi at samanbera viðurskifti í spansk-mæltum økjum við viðurskifti í Føroyum.

2. Førleikamál

Fakligu førleikamálini eru orðað eftir besta próvtali, soleiðis at skilja, at um næmingurin hevur ognuð sær førleikamálini væl og virðiliga, fær næmingurin próvtalið 12. Eins og kjarnaøkini umskarast ymsu fakligu førleikamálini, og í flestu førum verður arbeitt við fleiri førleikamálum samstundis.

Førleikarnir verða ognuðir gjøgnum undirvísingarevnini í kjarnaøkjunum umframt við fjølbroyttum arbeiðsháttum. Tí er umráðandi, at hugsað verður um fakligu førleikamálini saman við innihaldinum og arbeiðsháttinum, tá ið undirvísingin verður skipað.

Fakligu førleikamálini í sponskum kunnu flokkast í seks yvirskipað fremmandamálslig førleikaøki:

1. **Lurtifatan**
2. **Lesifatan**
3. **Taluførleikar**
4. **Skriviførleikar**
5. **Málfatan**
6. **Mentanarfatan**

Førleikarnir í sponskum C svara til A1 í [evropeiska CEFR-stiganum](#). CEFR-stigin (Common European Framework of Reference for Languages) er ein skipan til at lýsa og meta um málførleikar. CEFR-stigaskipanin varð ment av Evroparáðnum við tí endamáli at skapa eina felags evropeiska skipan til málundirvísing, læring og eftirmeting.

Stigaskipanin er býtt sundur í seks stig: A1 og A2 (grundstig), B1 og B2 (ávegis), og C1 og C2 (væl ávegis).

2.1. Faklig førleikamál – lurtifatan

- *at lurta eftir og skilja høvuðstættir í týðiliga talaðum einfaldum sponskum máli um kend evni, miðlað gjøgnum ymiskar miðlar*

Spanskt C

Førleikin at lurta verður støðugt mentur í undirvísingini við samrøðum í flokkinum, men eisini gjøgnum miðvísar venjingar, har ymiskir mátar at lurta verða vandir, t.d. at lurta eftir einum ljóðbroti og finna ávísar upplýsingar. Á tann hátt stuðlar arbeiðið við lurtifatan eisini kravinum um at nýta

víðkaða teksthugtakið, umframt at tílíkar venjingar eru ein kelda til autentískt og aktuelt spanskt mál. Umráðandi er, at næmingarnir hoyra spanskt mál í undirvísingini, t.d. við at undirvísarin tosar spanskt við tey.

Arbeiðið við lurtifatan kann við fyrimuni verða knýtt at arbeiðinum við orðfeingi, eins og arbeiðinum við munnliga og skrivliga partinum, t.d. at tey lurta eftir onkrum, fyri síðan at svara onkrum spurningum munnliga/skrivliga. Á tann hátt fær ein næmingarnar at lurta meira aktivt.

Havast má í huga, at spanska málið, næmingarnir skulu lurta eftir og arbeiða við, er í hóskaði tempo og svarar til torleikastigið.

2.2. Faklig førleikamál – lesifatan

- *at lesa og í høvuðsheitum skilja setningar og stuttar tekstir á einfaldum sponskum máli*

Spanskt C

Í arbeiðinum við tekstunum skal dentur verða lagdur á orðfeingi í evnisbundnum samanhangum. Fyri at kunna lesa og skilja tekstir er tað grundleggjandi at kenna eina ávísa mongd av orðum. Tí er arbeiði/venjing við orðfeingi ein fortreyt. Afturat hesum er viðkomandi at arbeiða við nøkrum lesisnildum. Her kann arbeiðið verða býtt sundur í áðrenn lesing, undir lesing og aftan á lesing:

- Áðrenn lesing: tosa um slag av teksti, grundleggjandi orðfeingið í tekstinum og forfatan av evninum
- Undir lesing: lesa virkið við at seta spurningar, notera og kanna ókend orð
- Aftan á lesing: arbeiða við lisna tekstinum, t.e. m.a. at kjakast um innihaldið, umseta brot ella gera stuttan samandrätt.

Í undirvísingini skulu næmingarnir fáa kunnleika til og viðgera ymisk tekstsløg. Í lærugreinini verður víðkaða teksthugtakið nýtt, sum setur krøv um, at ymiskir miðlar verða nýttir í undirvísingini – sí brot 1.2. á s. 4. Á B-stigi er kravið, at tekstirnir eru ótillagaðir – sí brot 1.2. á s. 4.

2.3. Faklig førleikamál – taluførleikar

- *at samskifta um kend evni á einfaldum sponskum máli, herimillum at samskifta í gerandisstøðum*
- *at leggja fram og greiða frá um seg sjálva/n á einfaldum sponskum*

Spanskt C

Taluførleikin kann verða vandur í pararbeiði ella í smærri bólkum. Slíkt virksemi er væl egnað til at venja evnini hjá næmingunum at tosa um tekstir, seta orð á hugsanir á sponskum og byggja upp eina samhangandi samrøðu. Næmingarnir skulu duga at nýta viðkomandi orðfeingi og viðkomandi

mállæru. Tað er tó meira umráðandi, at næmingarnir orða seg greitt og samanhangandi, enn at allir smálutir eru rættir.

Munnliga próvtøkan tekur stóði í ókendum tilfari. Tað er tí eitt gott hugskot at menna frítt og spontant samskipti, har byrjað verður við stiladsering og síðan at venja næmingarnar at samskipta meiri sjálvstøðugt. Næmingarnir kunnu til dømis gera referat av teksti, svara ókendum spurningum til ein tekst ella gera smáar samrøður (interviews) við hvønn annan, har tey ikki kenna spurningarnar frammanundan.

Umráðandi er, at næmingarnir allatíðina venja úttalu og intonatión. Úttaluvencing er ein natúrligur partur av fleiri av fakligu førleikaøkjunum, serliga í upplestri og samrøðu.

2.4. Faklig førleikamál – skriviførleikar

- *at skriva setningar á einfaldum sponskum máli um kend evni*

Spanskt C

Skriving sum arbeiðsháttur hevur stóran týðning fyri máltøku, tí hon mennir málsliga tilvitan, og hetta fremur lesiførleika, tekstfatan og taluførleikar. Í skrivitilgongdini hava luttakararnir tíð at gera sær ómak og hugsa um bendingar o.tíl. og menna á tann hátt fatanina av málbygnaðinum og mállæruna.

Næmingarnir skulu duga at skriva einfalt spanskt mál, t.d. kunnu nógvir høvuðssetningar vera. Skrivliga arbeiðið kann fevna um smærri skrivligar uppgávur sum t.d. teldupostar, referat, myndalýsingar o.s.fr. Skrivliga arbeiðið stuðlar sostatt upp undir bæði orðfeingi hjá næmingunum og teirra fatan av setningsbygnaði á sponskum. Skrivliga arbeiðið kann víðkast við ymiskum sløgum av mállæruvenjingum, umsetingum og ymiskum arbeiði við tekstum, so sum at umskriva spurningar til svar.

2.5. Faklig førleikamál – málfatan

- *at nýta orðabøkur og viðkomandi mállærubøkur*
- *at seta spanskt í samband við føroyskt og onnur mál*

Spanskt C

Endamálið við hesum førleikamálum er at hjálpa næmingunum at síggja mállæru og málbygnað sum eitt amboð til at skilja og brúka spanskt mál. Næmingarnir læra at brúka tvímásligar orðalistar, at avkoda upplýsingar og styttingar í orðabókum og nýta mállæruvirlit sum arbeiðsamboð, so at tey gerast meira sjálvstøðug í arbeiðinum við málinum.

Í byrjanini eiga næmingarnir at fáa høvi at venja at benda, so at tey fáa eina betri fatan av málbygnaðinum. Í sambandi við tekstfatan og at skilja innihaldið í einum samskipti er umráðandi at

arbeiða við merkingini hjá bendingarendingunum. Til at læra verbaltíðir krevst, at arbeið verður við teimum í ymsum høpi. Dentur eigur at verða lagdur á funktionella mállæru, t.e. mállæru í einum kendum konteksti.

Millummálslig vitan ella málslig undanvitan er bæði tann másligi førningur, luttakararnir hava við sær úr øðrum máli/málum, og tann vitan, tey hava ognuð sær í sponskum fram til nú. Luttakararnir eiga at verða stuðlaðir í nýta alt sítt másliga tilfeingi til at styrkja sínar samskiptisførleikar, lesifatan og skriviførleikar. Hetta snýr seg um at gera luttakararnar varugar við og tilvitaðar um millummálslig mynstur og másliga metahugsan, sum kann gera tað bæði lættari og stuttligari at læra eitt nýtt mál.

2.6. Faklig førleikamál – mentanarfatan

- *at seta spanskt í mentanarlígan og søgulígan samanhang*

Spanskt C

Arbeitt verður við tekstum, dialogum, myndum og filmum, sum lýsa gerandisdag, mentan og samfelagslig viðurskipti í spanskum londum. Næmingarnir verða eggjaðir til at samanbera við egna mentan og at orða seg á sponskum um ymiskt í hesum sambandi. Hetta styrkir bæði mentanarfatanina og førleikan at brúka spanskt mál í meiningsfullum samhang.

3. Eftirmeting og próvtøka

3.1. Eftirmeting og afturboðan

Aðalmálið við allari undirvísing í øllum skúlaverkinum er, at allir næmingar áhaldandi læra og mennast, og tí eru reglulig eftirmeting og afturboðan um úrtøku og menning næminganna sameindur partur av allari undirvísing í øllum lærugreinum og á øllum stigum í skúlaverkinum.

Støðisnámsætlan

Næmingarnir skulu javnan fáa afturboðan og leiðbeining í sínum arbeiði. Hetta kann eitt nú gerast við javnan at vísa á førleikamálina og at vísa á hóskaði hjálparmiðlar og arbeiðshættir, sum næmingarnir kunnu fáa gagn av. Afturboðanin kann vera munnlig ella skrivlig. Víst verður til leiðbeinandi skjalið ”Leistur – eftirmeting og afturboðan”, sum lærarar kunnu styðja seg til.

Umráðandi er, at lærarin leggur undirvísingina soleiðis til rættis, at næmingarnir fáa bestu fortreytir at læra. Tískil eiga undirvísingargongdir altíð at eftirmetast við tí fyri eyga at betra um undirvísingina.

Víst verður til skjalið “Leistur – undirvísingargongd”.

3.2. Stöðumet, ársmet og royndarmet

Næmingarnir skulu gjögnum skúlaárið hava stöðumet og ársmet eftir galdandi próvtalsstiga. Vanliga fáa næmingarnir stöðumet fyrir jólafrítíðina og fyrir páskafrítíðina og so ársmet við skúlaárslok. Í sambandi við royndir skulu næmingarnir eisini hava royndarmet.

Metini verða givin við stöði í fakligu færleikamálunum og stöðisfærleikunum. Stöðu- og ársmetini eru sostatt meting lærarans av, í hvønn mun næmingarnir í framdum avrikum lúka sett færleikamál, samanborið við framma undirvísing. Royndarmetini verða givin við stöði í ávísum uppgávuorðingum.

Stöðu- og ársmetini skulu lýsa fakliga stöðið í lötuni, tá ið metini verða givin. Talan eigur sostatt ekki at vera um eina meting yvir eitt longri tíðarskeið ella eitt miðal av fleiri avrikum.

Atburður, uppmøting og arbeidssemi eiga í sjálvum sær ekki at vera tikin við í stöðu- og ársmetini.

Ársmetini seinasta árið eru endalig og verða sett í prógv næminganna.

3.4. Munnlig próvtøka á C-stigi

Próvhoyringin varir 20 minuttir, íroknað próvdøming. Fyrirreikingartíðin er 40 minuttir, íroknað útflyggjan av tilfari og leiðbeining.

Próvhoyrt verður í einum ókendum teksti og einari ókendari mynd, sum próvtakarinn fær við sær inn í fyrirreikingina. Tilfarið skal vera valt soleiðis, at tað í tema ella á annan hátt er knýtt at evnum og økjum, sum arbeiðt hevur verið við í undirvísingini. Orðafrágreiðingar kunnu vera til serliga trupul orð. Próvtøkuspurningurin skal byrja við stuttari leiðbeining á sponskum um, hvussu próvtakarinn skal arbeiða við tilfarinum.

Munnliga próvtøkan er tvíbytt:

- 1. Við stöði í einum ókendum teksti á umleið $\frac{1}{3}$ normalsíðu skal næmingurinn lesa eitt brot upp á sponskum. Brotið skal fevna um umleið 50 orð. Próvtakarinn skal greitt fáa at vita, hvønn part talan er um. Próvhoyrarin setir hereftir spurningar á føroyskum til málslig og/ella innihaldslig viðurskipti, ið skulu lýsa próvtakarans fatan av tekstinum.*

Síðani verður ein samrøða á sponskum millum próvtakara og próvhoyrara um útflyggjaða tekstin, sum eisini verður settur í samband við viðgjörd evni. Próvtakarinn innleiðir samrøðuna við eini stuttari framløgu á sponskum um tekstin og evnið.

- 2. Við stöði í ókendum myndatilfari skal næmingurinn samtala um gerandislig evni.*

Allir hjálparmiðlar eru loyvd, tó ekki umsetingarforrit, sum kunnu umseta heilar setningar úr einum máli í annað. Loyvt er heldur ekki at nýta vitlíki.

Ein normalsíða er 2400 tekn, íroknað millumrúm.

Sami próvtøkuspurningur kann í mesta lagi verða nýttur tvær ferðir í sama flokki/bólki.

Spanskt C

Raðfylgjan á pørtunum av próvtøkuni er valfrí.

Viðvíkjandi parti 1: Saman við ókenda tekstinum skal verða upplýst: kelda, høvundur og útgávuár. Reglutøl skulu vera ásett, og upplýst verður, hvat evni, teksturin hevur tilknýti til. Teksturur skal vera ótillagaður (sí skilmarking á s. 4).

Í leiðbeiningini til próvtøkuspurningin kann vera ein stuttur innleiðandi tekstur umframt leiðbeinandi spurningar á sponskum. Innleiðandi tekstir telja við í normalsíðuteljingini, men leiðbeinandi spurningarnir, glosur, kelda og høvundur telja ikki. Víst verður annars til *infovideo om eksamenstekst* á emu.dk.

Evnini, sum eru grundarlag undir próvtøkuni, skulu í sínari heild fevna um fakligu førleikamáluni og kjarnaøkini, sum er sett í lærugreinini. Næmingarnir skulu vita framman undan, hvørji evni verða partur av próvtøkuni.

Próvtakarinn lesur fyrst brotið á 50 orð upp, og síðan kann próvhoyrarin seta spurningar á føroyskum til bæði máslig og/ella innihaldslig viðurskifti, sum vísa, um próvtakarinn hevur skilt kjarnan í tekstinum, og fatan próvtakars av málbygnaðinum.

Í framløguni skal próvtakarinn viðgera tekstin sambært tí, hann/hon verður biðin um í próvtøkuspurninginum. Umframt tekstin skal próvtøkuspurningurin á C-stigi hava 1-2 leiðbeinandi spurningar á sponskum til tekstin. Sí dømi niðanfryri.

Dømi

- Haz un resumen del texto
- Presenta a los personajes/las personas del texto
- ¿Cómo son las relaciones entre los personajes principales?
- Explica "[sitat úr tekstinum]" Comenta esta frase del texto « ... »

Í framløguni skal próvtakarinn taka uppí lisnað evnið, sum teksturin er knýttur at. Í samrøðuni millum próvtakaran og próvhoyraran verður nærri komið inn á ymiskt í tekstinum og tilknýtið til lisna evnið.

Umráðandi er, at tekstirnir eru eins viðvíkjandi torleikastigi, soleiðis at næmingarnir eru javnsettir. Lættari tekstir (t.d. úr glosseraðum lærubókum) kunnu tí hava sera fáar glosur, meðan torførari tekstir (t.d. greinar av netinum) kunnu hava fleiri glosur. Tekstirnir skulu sostatt glosserast í tann mun, at tað tekur sama næmingi eins langa tíð at lesa allar tekstirnar.

Ókendi teksturin skal ikki stava frá einum verki, sum er lisið í síni heild ella í brotum í undirvísingini, men kann til dømis vera eitt brot úr einum øðrum teksti eftir sama høvund. Tekstir úr antologium verða fataðir sum sjálvstøðugir tekstir og kunnu tí verða nýttir.

Viðvíkjandi parti 2: Tað mest týðandi í sambandi við annan part er spontana samrøðan, samskiftið millum próvhaldara og próvtakara. Próvtakarinn skal sjálvsagt vísa, at hann/hon skilir, hvat myndin

sýnir ella gevur til kennar, men talan er ekki um eina ítökiliga myndagreining. Tað er eisini av týðningi, at próvtakarin fær tikið uppí mentanarlig og gerandislig viðurskifti.

Myndatílfarið skal ikki hava týðiligt samband við evnið, sum teksturin í fyrra parti er knýttur at.

Leiðbeinandi tíðarbýti til munnligu próvtøkuna:**Tekstur:**

Upplestur og spurningar: 5 minuttir

Framløga og samrøða um tekstin og evnið: 6 minuttir

Mynd:

Samrøða um mynd: 4 minuttir

Í alt: uml. 15 minuttir

Undirvísarin velur próvtøkutilfarið og sendir próvdómara tað til góðkenningar í seinasta lagi 5 yrkadagar fyri próvtøkuna. Próvtøkuspurningarnir verða trektir við lutakasti, tá ið próvtøkan byrjar. Næmingarnir trekkja í tveimum umförum, tað vil siga fyrst tekstin og hareftir myndina ella umvent. Tá ið trekt verður skal próvhoyrari saman við antin próvdómara ella einum frá skúlaleiðsluni vera til staðar.

Hjálparmiðlar: At allir hjálparmiðlar eru loyvdur vil siga, at próvtakarnir kunnu hava alt undirvísingartilfar við sær inn í fyrireikingina, t.e. egnar notur, egnar uppgávur, lisnar tekstir, ástøðiligar frymlar, orðalistar, lærubøkur, mállærubøkur og orðabøkur. Loyvt er ikki at nýta umsetingarforrit, og avrikið skal vera sjálvstøðugt, so tí er vitlíki heldur ikki loyvt at nýta. Próvtakarunum er ikki loyvt at samskifta við umheimin í fyrireikingini.

Undir próvhoyringini kann próvtakarin einans nýta notur, sum hann/hon hevur gjørt í fyrireikingini.

3.4.1. Dømingargrundarlag – munnlig próvtøka á C-stigi

Í dømingini verður dentur lagdur á, í hvønn mun próvtakarin lýkur faklig mál, sum eru sett í lærugreinini. Próvtakarin skal við støði í fakligari tilgongd sýna evni til sjálvstøðugt á sponskum at leggja fram og viðgera tilfar við støði í einum próvtøkuspurningi. Próvtakarin skal vísa, at hann/hon dugir at taka fram týðandi tættir í tilfarinum og seta teir í samband við tættir í undirvísingini. Evnini at samskifta á sponskum verða vektað hægst. Samanhangandi málburður á sponskum er meira umráðandi enn lýtaloysi í smálutum.

Givið verður eitt próvtal við støði í einari heildarmeting av samlaða avriki próvtakarans.

Spanskt C

Tá ið próvtøkan verður mett, er týðningarmikið at leggja dent á tað, sum próvtakarin dugir, og ikki einans á villur og manglar. Heildarmetingin hevur størri týðning enn einstakir smálutir.

3.4.2. Próvtalslýsing – munnlig próvtøka

Próvtal	Heiti	Lýsing
12	Framúr gott	Upplesturinn er góður, úttalan heilt góð og skillig, og próvtakarin vísir góða málfatan. Munnliga framløgan av tekstinum er greið, málið er samanhangandi og orðfeingið er rímliga breitt. Próvtakarin vísir góða tekstfatan og dugir at seta ókenda tekstin í samband við tey evni, ið eru knýtt at honum, og tekur sum heild allar viðkomandi tættir inn í viðgerðina. Samtalan um myndina gongur væl, próvtakarin skilir væl vanligt gerandismál og dugir at samskipta um myndina og gerandisevni.
7	Gott	Upplesturinn er góður, tó ikki heilt neyvur og við einstøkum villum, úttalan rímliga góð og skillig, og próvtakarin vísir grundleggjandi málfatan. Munnliga framløgan av tekstinum er góð, men ikki so væl skipað. Málið er samanhangandi og skilligt, próvtakarin hevur eitt rímliga breitt orðfeingi, men másligar villur koma fyri. Próvtakarin skilir í høvuðsheitum tekstin og dugir sum heild at seta hann í samband við evni, ið eru knýtt at honum. Samtalan um myndina gongur rímliga væl, próvtakarin dugir grundleggjandi orðfeingi og skilir vanligt gerandismál, men vantar másligan førleika til, at samtalan gerst samanhangandi.
02	Nøktandi	Upplesturinn er óneyvur, men próvtakarin dugir sum heild grundreglurnar fyri úttalu. Munnliga framløgan er trilvandi, skillig, men másliga veik. Próvtakarin skilir partar av tekstinum, men samanhangurin er kámur. Próvtakarin setur í lítlan mun evnið í samband við tey evni, ið eru knýtt at honum. Samtalan um myndina gongur trekt og er merkt av týðandi másligum villum, men próvtakarin skilir og dugir grundleggjandi gerandisorðfeingi og megnar at gera seg nøkulunda skilligan.

4. Ársætlan og undirvísingargongdir

Tíðliga í skúlaárinum skal ársætlanin fyri lærugreinina vera tøk. Ársætlanin er eitt yvirskipað skjal við yvirliti yvir ráðlagdar undirvísingargongdir fyri skúlaárið.

Lærarin skal so hvørt í undirvísingini gera ítøkiligar lýsingar av hildnum undirvísingargongdum. Nakað fyri skúlaárslok skulu undirvísingargongdirnar fyri farna skúlaár skrivast lidnar. Endamálið við undirvísingargongdunum er at skjalfesta, at undirvísingin hevur lokið krøvini í galdandi

námsætlanum. Undirvísingargongdirnar eru eisini stöði undir munnligu próvtökuni og verða latnar próvdómara.

Víst verður til skjölina: “Leistur – ársættan fyri lærugrein” og “Leistur – undirvísingargongd”.